

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

14. april 2003

KOMITÉSAG

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevareministeriets notat om forslag til overgangs- og gennemførelsesbestemmelser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1774/2002 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum, SANCO 1546/2003, 1541/2003 og 1555/2003.

Forslagene er sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarerækæden og Dyresundhed den 15. – 16. april 2003.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevaredirektoratet

Den 11. april 2003

Jnr. 2002-4112-0021

HSJ/KØ/DSL/BGO/SGA

FVM 046

F:\FAELLES\TOETKOM6-kontor\Notater 2003\aktnot+forklæde animalske biprod 2003.doc

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til overgangs- og gennemførelsesbestemmelser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1774/2002 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum

Dokument SANCO 1546/2003, 1541/2003 og 1555/2003

Kommissionen har ved SANCO/1546/2003, 1541/2003, 1555/2003 m.fl. fremsendt forslag til en række ændringer samt overgangs- og gennemførelsesforanstaltninger til Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1774/2002 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum. Forslagene er fremsat med hjemmel særligt i artikel 32. Ovennævnte tre forslag vedrører direkte væsentlige, danske forhold, mens de øvrige forslag i pakken af i alt 17 forslag specifikt er rettet mod andre medlemslande eller anses for mindre væsentlige. Forslagene er sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 15.-16. april 2003.

Forslagene behandles i en procedure III i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen de pågældende forordninger og beslutninger. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede de pågældende forordninger og beslutninger.

På baggrund af ansøgninger fra medlemslandene har Kommissionen fremlagt en række forslag til beslutninger, som dels indeholder godkendelse af specifikke overgangsordninger rettet mod et eller flere medlemslande, dels forslag til beslutninger indeholdende permanente dispensationer fra forordningens regler rettet mod et eller flere medlemslande og dels forslag til forordninger, som indeholder permanente dispensationer fra kravene i forordningen og ændringer til bilagene som er rettet mod alle medlemslande. Blandt disse er SANCO 1546/2003, 1541/2003 og 1555/2003 af direkte interesse for Danmark.

Vedtagelsen skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark

Regeringen agter på denne baggrund at stemme for forslagene som en samlet pakke, idet man dog fastholder, at der skal være mulighed for at anvende animalsk affald på gårdanlæg, og idet man arbejder for, at der tillades udspredning af afgasset biomasse på græsarealer med overholdelse af en karensperiode på 4 uger forudsat en positiv vurdering fra Den Videnskabelige Styringskomité.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevaredirektoratet

Den 11. april 2003

Jnr. 2002-4112-0021

HSJ/KØ/DSL/BGO/SGA

FVM 046

F:\FAELLES\TOETKOM\6-kontor\Notater 2003\aktnot+forklæde animalske biprod 2003.doc

AKTUELT NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til overgangs- og gennemførelsesbestemmelser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1774/2002 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum

Dokument SANCO 1546/2003, 1541/2003 og 1555/2003

Resumé

På baggrund af ansøgninger fra medlemslandene har Kommissionen fremlagt en række forslag til beslutninger, som dels indeholder godkendelse af specifikke overgangsordninger rettet mod et eller flere medlemslande, dels forslag til beslutninger indeholdende permanente dispensationer fra forordningens regler rettet mod et eller flere medlemslande og dels forslag til forordninger, som indeholder permanente dispensationer fra kravene i forordningen og ændringer til bilagene som er rettet mod alle medlemslande. Blandt disse er SANCO 1546/2003, 1541/2003 og 1555/2003 af direkte interesse for Danmark. Vedtagelsen skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark

Baggrund

Kommissionen har ved SANCO/1546/2003, 1541/2003, 1555/2003 m.fl. fremsendt forslag til en række ændringer samt overgangs- og gennemførelsesforanstaltninger til Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1774/2002 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum. Forslagene er fremsat med hjemmel særligt i artikel 32. Ovennævnte tre forslag vedrører direkte væsentlige, danske forhold, mens de øvrige forslag i pakken af i alt 17 forslag specifikt er rettet mod andre medlemslande eller anses for mindre væsentlige.

Forslagene behandles i en procedure III i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyrer sundhed. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen de pågældende forordninger og beslutninger. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede de pågældende forordninger og beslutninger.

Forslagene er sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarerkæden og Dyrer sundhed den 15.-16. april 2003.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der redegøres ikke for nærheds- og proportionalitetsprincippet, da der alene er tale om ændringer samt overgangs- og gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtagne retsakt.

Formål og indhold

Europa-Parlamentets og Rådets Forordning nr. 1774/2002 af 3. oktober 2002 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum, er vedtaget i oktober 2002 med ikrafttræden den 1. november 2002, og således at forordningen har virkning i alle medlemslande fra den 1. maj 2003.

På baggrund af ansøgninger fra medlemslandene har Kommissionen fremlagt en række forslag til beslutninger, som dels indeholder godkendelse af specifikke overgangsordninger rettet mod et eller flere medlemslande, dels forslag til beslutninger indeholdende permanente dispensationer fra forordningens regler rettet mod et eller flere medlemslande og dels forslag til forordninger, som indeholder permanente dispensationer fra kravene i forordningen og ændringer til bilagene som er rettet mod alle medlemslande. Blandt disse er nedenstående af direkte interesse for Danmark.

SANCO/1546/2003

På grundlag af udtalelse fra Den Videnskabelige Styringskomite forslås ændringer af reglerne for godkendelse af lavkapacitets forbrændingsanlæg (dvs. de er mindre effektive mht. udryddelse af smittespredende materiale fra biprodukterne), som indebærer, at produkter, der må afbrændes i lavkapacitets forbrændingsanlæg, udvides med kategori 1 materiale, som bl.a. indeholder alle dele af dyr, der mistænkes for at være inficeret med TSE, specificeret risikomateriale, køkken og madaffald fra international transport, etc.

Endvidere opstilles supplerende krav til beliggenhed, indretning og drift af lavkapacitets forbrændingsanlæg, som godkendes til at forbrænde kategori 1 materiale.

Ved en nøjere gennemgang af forordningen er det fundet nødvendigt at foretage en række ændringer af bilagene – heriblandt meget tekniske justeringer - for at bringe dem i overensstemmelse med artiklerne og at foretage nogle præciseringer samt tilføje enkelt produkter. Ændringerne indebærer bl.a. følgende:

- Æg/ægprodukter og kollagen fjernes fra den produktgruppe, som er underlagt forbud mod anvendelse som foder af hensyn til BSE overførselsrisikoen.

- Dernæst tilføjes bestemmelser, som præciserer reglerne for destruktion af animalsk materiale opsamlet fra spildevand på slagterier. Ændringen præciserer de forholdsregler, der skal tages for at adskille det animalske indhold fra spildevandet, inden det forlader slagterierne. Der er blandt andet forslag fra Kommissionen om si-maskestørrelser på 2mm for at imødekomme denne primære rensning af spildevandet. Flere lande ønsker dog en maksimalstørrelse på 4 mm.
- Vedr. biogasanlæg og komposteringsanlæg præciseres, at de ikke må placeres på lokaliteter, hvor der holdes produktionsdyr, med mindre de produkter, der bruges i anlægget, stammer fra ejendommen, eller der kun anvendes gylle. Dette er indføjet for at mindske smitterisiko. Kommissionen forventes dog efter ønske fra medlemslandene at fratage dette element i forslaget, således at gårdanlæg kan tilføres varmebehandlet animalsk affald, hvilket ikke vurderes at udgøre nogen forringelse for beskyttelsesniveauet.
- Det præciseres, at hele kroppe af dyr, som indeholder specificeret risikomateriale (SRM), kan indsamles og transporteres som kategori 2 materiale, som blandt andet består af selvdøde produktionsdyr (andre end drøvtyggere). SRM skal dog fjernes inden resten anvendes som kategori 2 materiale. Denne tilføjelse er specielt lavet med henblik på at selvdøde drøvtyggere kan anvendes til fodring af eksempelvis pelsdyr , samt for at sikre at selvdøde drøvtyggere og andre produktionsdyr kan indsamles sammen og transporteres i fælles transportmidler.

SANCO/1541/2003

Med henvisning til udtalelser fra Den Videnskabelige Styringskomite foreslås ændringer, som indebærer, at fisk kan fodres med fiskemel under overholdelse af specifikke krav . Det væsentlige er, at dambrugsfisk må fodres med fiskemel fremstillet af fisk fanget på åbent hav samt afskær fra sunde fisk fanget på åbent hav, under forudsætning af at det fremstilles på en godkendt virksomhed som udelukkende forarbejder sådant materiale. Biprodukter fra dambrugsfisk må ikke anvendes som foder til eller fremstilling af foder til dambrugsfisk

Med henvisning til udtalelse fra Den Videnskabelige Styringskomite foreslås regler for godkendelse af nedgravning eller forbrænding af dyr dels på oprindelsesstedet, dels i et godkendt deponi eller andet sted, når der ved aflivning i forbindelse med udbrud af smitsomme sygdomme i henhold til OIE´s liste A er manglende kapacitet på eksisterende behandlingsanlæg eller forbrændingsanlæg og under forudsætning af, at transporten kan ske på en smittebeskyttelsesmæssig sikker måde. Forslaget præciserer reglerne som skal følges, for at undgå smitte af dyr og mennesker og beskadigelse af miljøet, når der meddeles en sådan tilladelse.

SANCO/1555/2003

Forslaget indeholder en midlertidig dispensation fra reglerne for rensning af spildevand fra slagterier gældende for Danmark, Finland, Frankrig, Italien, Østrig, Spanien og Sverige frem til den 30. december 2003 samt en midlertidig dispensation for bortskaffelse af det materiale (for Danmark frem til den 1. maj 2005), som opsamles ved den primære rensning af spildevande. Dispensationerne foreslås på baggrund af nationale ansøgninger.

Begrundelsen for anmodningen fra Danmark om dispensation er, at den primære rensning af spildevand på danske slagterier traditionelt først sker efter at spildevand fra stalde og opsamlingsområder for dyr er blandet med spildevandet fra selve slagteområdet. Herved kommer det opsamlede materiale til at bestå af 90-95% gødning. Det betyder, at de opsamlede mængder er så store, at der ikke er kapacitet til tryksterilisering af dette. Det vil derfor være nødvendigt med en overgangsperiode til ombygning af kloaksystemerne på slagterierne, således at den primære rensning af spildevandet fra slagteafdelingen kan ske separat. Når denne adskillelse er på plads, vil de opsamlede mængder af animalsk materiale ved den primære spildevandsrensning fra selve slagteafdelingen være af en sådan størrelse, at bortskaffelse til tryksterilisering inden viderebehandling kan klares uden de store problemer. I det danske system er der taget hensyn til effektiv fjernelse af specificeret risikomateriale.

For Danmark foreslås yderligere, at materiale opsamlet ved primær rensning af spildevand fra svine og fjerkræslagterier (artikel 5, 1, b) kan behandles i biogasanlæg uden forudgående tryksterilisering frem til den 1. maj 2005, under forudsætning af at myndighederne vurderer risikoen herved som ubetydelig.

Danmark har endvidere ansøgt Kommissionen om dispensation til, at afgasset biomasse fra biogasanlæg, som anvender andre animalske råstoffer end gylle, kan anvendes på græsningsarealer, hvis der opretholdes en karensperiode på 4 uger mellem udspreddning og afgræsnings påbegyndelse. Kommissionen har til dette udtalt, at man vil afvente en udtalelse fra Den Videnskabelige Styringskomite.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslagene.

Gældende dansk ret

Forordning nr. 1774/2002 med tilhørende overgangs- og gennemførelsesbestemmelser er direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

Vedtagelsen skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark

De foreslåede forordninger vil være direkte gældende i Danmark, og den foreslåede beslutning rettet til Danmark kan implementeres ved bekendtgørelse. En vedtagelse af forslagene vil således ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslagenes vedtagelse medfører ikke statsfinansielle konsekvenser. Herudover indebærer forslagene, at erhvervet får den fornødne tid til at gennemføre nødvendige investeringer til overholdelse af foranstaltninger, som følger af vedtagelsen af forordning nr. 1774/2002 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum.

Gennemførelsen af kravet om mærkning af fiskemel baseret på vildtfangede fisk vurderes at medføre øgede omkostninger for de danske fiskemelsproducenter.

Det seneste udkast til SANCO/1546/2003 vil få betydelige konsekvenser for de danske biogasanlæg. Dels vil det ikke være tilladt at tilføre afgasset biomasse med animalsk indhold til arealer der afgræsses eller anvendes til foderafgrøder. Da alle danske biogasfællesanlæg har tilknyttet kvægbedrifter giver dette store problemer for disse landmænd. Dels vil det på gårdbiogasanlæg ikke være tilladt at modtage animalske biprodukter, hvilket medfører at der ikke kan tilføres højenergiholdigt affald til disse anlæg. Danmark lægger derfor stor vægt på, at der fortsat bliver mulighed for anvendelse af varmebehandlet animalsk affald på gårdanlæg, hvilket ifølge de senest oplysninger forventes imødekommet, og ikke vurderes at udgøre nogen forringelse af beskyttelsesniveauet.

Høring

Forslaget vedrørende ændringer af bestemmelser om anvendelse af fiskemel har været sendt til høring hos Fiskemelsforeningen, som ikke har reageret.

Forslagene har været sendt til høring i § 2-udvalget (landbrug). Landbrugsraadet har på vegne af medlemsorganisationerne tilkendegivet, at man støtter de foreslåede overgangs- og gennemførelsesbestemmelser til biproduktforordningen, men at det er afgørende at der foreligger en mere klar fortolkning af forordningen og at der er tilstrækkelig tid til investeringer og omstilling. Det påpeges, at der alene er tale om overgangsordninger, som ikke forringer veterinær- og fødevarer sikkerheden. For Landbrugsraadet er det afgørende, at der arbejdes for at få entydig definition af ”græsningsarealer”, som giver mulighed for udbringning af afgasset biomasse fra biogasanlæg, som anvender andre animalske råstoffer end gylle, hvorefter græsset efter en karenperiode på 4 uger vil kunne benyttes både til slæt og til direkte afgræsning. Ovennævnte vil ligeledes være afgørende for den danske overgangsordning for spildevand. Det ønskes præciseret i dok. SANCO 1546/2003 at det er muligt at benytte afgasset biogasmateriale på græs efter en karenperiode eventuelt begrænset til svine- og fjerkræmateriale. Endelig vil det være hensigtsmæssigt, hvis Danmark også får en overgangsordning, som Finland har fået for kategori 3 materiale til biogasanlæg.

Fødevarerindustrien i Dansk Industri har tilkendegivet, at man støtter forslaget som helhed, men finder at kravet i dok. SANCO 1541/2003 om at pakker af fiskemel baseret på vildtfangede fisk skal mærkes med "suitable for the feeding of fish" er uhensigtsmæssigt. Da fiskemel også kan anvendes til opfodring af ikke-drøvtyggende husdyr finder Fødevarerindustrien det mere logisk at forlange mærkning om hvad fiskemelet ikke må anvendes til.

Forslaget har været sendt til høring i Det Rådgivende Fødevarerudvalg. Forbrugerrådet har beklaget, at man på grund af den korte frist for høringssvar og begrænsede ressourcer ikke har haft mulighed for at kommentere forslagene. Specialarbejderforbundet har ikke haft bemærkninger til forslagene. COOP Danmark A/S har i relation til dok. SANCO 1546/2003 givet udtryk for, at det ikke umiddelbart forekommer forsvarligt at godkende forbrænding af dyr, der mistænkes for at være smittet med TSE og SRM-materiale, som er kategori 1 på anlæg, der er mindre effektive med hensyn til udryddelse af smitte og beregnet for kategori 2 og 3. Tilsvarende finder COOP Danmark det ikke hensigtsmæssigt at samtransportere dyr fra kategori 1 med dyr fra kategori 2, idet det vil nødvendiggøre efterfølgende sortering. I relation til dok. SANCO 1541/2003 finder COOP Danmark det ikke forsvarligt at nedgrave dyr, der er aflivet i forbindelse med udbrud af smitsomme sygdomme i henhold til OIE's liste A, ligesom utilstrækkelig forbrænding heller ikke findes forsvarlig, når målet er eliminering af smitterisiko. HORESTA har ikke nogle umiddelbare kommentarer til forslaget.